

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lihan-
tarkastuslain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lihan-
tarkastuslain säännöksiä siten, että lihan-
tarkastustehtävien suorittamisessa tarkastuseläinlääkä-
riä avustaisivat valtion tai kunnan palveluk-
sessa olevat tarkastusapulaiset. Nykyisin hyväk-
syttyssä teurastamossa tarkastuseläinlääkäreitä
avustaa asianomaisen teurastamon palveluksessa

oleva henkilökunta. Esityksen tarkoituksena
on, että hyväksytyssä teurastamossa, jota kunta
ei omista, voisi olla myös valtion palveluksessa
olevia tarkastusapulaisia valtion tulo- ja meno-
arvion rajoissa. Muutokset on tarkoitettu tule-
maan voimaan vuoden 1983 alusta.

PERUSTELUT

**1. Nykyinen tilanne ja
ehdotetut muutokset**

Lihantarkastuslain (160/60) mukaan lihan-
tarkastuksen suorittamisessa tarkastuseläinlääkä-
rin apuna on asianomaisen teurastamon palve-
luksessa olevaa henkilökuntaa. Elintarvikeval-
vonnan yleisten periaatteiden mukaista on, että
ne tarkastusapulaiset, jotka avustavat lihan-
tarkastustehtävien suorittamisessa, olisivat valtion
tai kunnan palveluksessa, koska heidän osallisu-
utensa lihan-
tarkastustehtävien suorittami-
seen on pidettävä terveydelliseltä kannalta siinä
määrin tärkeänä elintarvikehygieenisena tehtä-
vänä, että sen järjestäminen kuuluu yhteis-
kunnalle. Myös ne maat, jotka voisivat ostaa
suomalaisista lihasta, ovat pitäneet nykyistä järjes-
telyä epätydyttävänä. Tämän vuoksi ja lihan
viennin edistämiseksi ehdotetaan lain 4 §:n
säännöksiä täydennettäväksi siten, että hyväk-
syttyssä teurastamossa, jota kunta ei omista,
suoritettavaa lihan-
tarkastusta varten voisi val-
tion tulo- ja menoarvion rajoissa olla valtion
palveluksessa olevia tarkastusapulaisia, ja että

tarvittaessa tarkastusapulaisia tulisi olla myös
kunnan palveluksessa kunnallisessa teurastamos-
sa suoritettavaa lihan-
tarkastusta varten. Nykyi-
sen 4 §:n 1 momentin säännökseen ehdote-
taan lisättäväksi myös, että tarkastuseläinlääkä-
rit voisivat olla valtion sopimuspalkkaisia viran-
haltijoita.

Samoin kuin tarkastuseläinlääkärit, olisivat
myös tarkastusapulaiset velvolliset osallistu-
maan maa- ja metsätalousministeriön eläinlää-
kintöosaston tarpeellisenä pitämään koulutuk-
seen.

Lain 8 §:n 2 momentin mukaan säännök-
sissä tarkoitettujen laitosten on annettava li-
han-
tarkastusta varten tarkastuseläinlääkäreille
tarpeellinen aputyövoima ja muu tarvittava
apu. Esityksen tarkoituksena on säilyttää tämä
velvoite asianomaisilla laitoksilla edelleen. Lain
8 §:n 2 momentin säännöstä ehdotetaan täy-
dennettäväksi siten, että asianomaisten laitos-
ten on annettava tarpeelliset toimi- ja sosiaali-
tilat tarkastuseläinlääkäreille ja tarkastusapulai-
selle.

2. Esityksen taloudelliset ja muut vaikutukset

Tarkoituksena on, että valtion menot eivät valtion palvelukseen otettavien tarkastusapulaisten toiminnan johdosta lisäänty. Tämän vuoksi ehdotetaan lain 15 §:n 1 momentin säännöstä täydennettäväksi siten, että myös valtion palveluksessa olevista tarkastusapulaisista ja heidän tehtävistään valtiolle aiheutuvat kustannukset on asianomainen teurastamo velvollinen maksamaan noudattaen, mitä nykyisin on voimassa tarkastuseläinlääkäreiden osalta. Asetuksella on tarkoitus säätää, että päätoimisen tarkastusapulaisen palkka perittäisiin valtiolle korotettuna 74 prosentilla. Sivutoimisten osalta mainittu korotus olisi 62 prosenttia. Mahdolliset matkakustannukset otettaisiin erikseen huomioon täysimääräisenä. Hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion tulo- ja meno- ja menoarvioksi vuodelle 1983 on ehdotettu momentille 30.80.01.2 (Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat) 1 400 000 markan suuruisia määrärahaa enintään kahdenkymmenen (20) työsuhteisen tarkastusapulaisen palkkaamista varten.

Valtion palvelukseen otettavien tarkastusapulaisten johdosta lihan tarkastustoiminnan maksutuloja on arvioitu kertyvän vuonna 1983 1 845 000 markkaa momentille 12.30.80 (Lihantarkastustoiminnan maksutulot). Ehdotetut muutokset aiheuttaisivat mahdollisesti kustannusten lisäystä teurastamoille, kun lihan tarkas-

tuksessa avustava tarkastusapulainen olisi valtion palveluksessa. Tarkastuksesta valtiolle suoritettavien maksujen suuruuteen vaikuttaisivat palkkojen lisäksi muun muassa eläke- ja muut henkilöstökustannukset. Lain 8 §:n 2 momenttiin otettavaksi ehdotetun toimi- ja sosiaalityökokevan säännöksen teurastamolle kustannuksia lisäävä vaikutus riippuu siitä, missä määrin asianomaisessa teurastamossa jo nykyisin on käytettävissä mainitut tilat.

Ehdotetuilla muutoksilla ei tulisi olemaan merkittäviä kunnallistaloudellisia vaikutuksia kunnallisen lihan tarkastuksen nykyisessä tilanteessa.

Valtion palveluksessa olevat tarkastusapulaiset olisivat maa- ja metsätalousministeriön virkamiehiä tai työsuhteista henkilökuntaa. Ministeriö määräisi myös, missä teurastamoissa tarkastusapulaisen olisi avustettava lihan tarkastustehtävien suorittamisessa.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1983.

Lain voimaantulosäännökseen ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

lihan tarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 25 päivänä maaliskuuta 1960 annetun lihan tarkastuslain (160/60) 4 §, 8 §:n 2 momentti ja 15 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 § 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (522/77) ja 15 §:n 1 momentti 19 päivänä tammikuuta 1976 annetussa laissa (8/76), näin kuuluviksi:

4 §

Sellaisessa hyväksytyssä teurastamossa, jota kunta ei omista, suoritettavaa lihan tarkastusta varten on päätoimisia ja sivutoimisia tarkastuseläinlääkäreitä, jotka voivat olla valtion perus-

palkkaisia tai sopimuspalkkaisia viranhaltijoita, ylimääräisiä toimenhaltijoita tai tilapäisiä toimihenkilöitä. Peruspalkkaisen ja sopimuspalkkaisen tarkastuseläinlääkärin nimittää sekä ylimää-

räisen ja tilapäisen tarkastuseläinlääkärin ottaa maa- ja metsätalousministeriö. Ministeriö määrää myös, missä teurastamoissa tarkastuseläinlääkärin tulee suorittaa lihan tarkastusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa teurastamossa suoritettavaa lihan tarkastusta varten voi valtion tulo- ja menoarvion rajoissa olla myös valtion päätoimisia ja sivutoimisia tarkastusapulaisia, jotka voivat olla ylimääräisiä toimenhaltijoita, tilapäisiä toimihenkilöitä tai työsuhteista henkilökuntaa. Tarkastusapulaiset ottaa maa- ja metsätalousministeriö, joka määrää myös, missä teurastamoissa tarkastusapulaisen tulee avustaa lihan tarkastustehtävien suorittamisessa.

Kunnallisessa hyväksytyssä teurastamossa tai lihan tarkastamossa suoritettavaa lihan tarkastusta varten tulee kunnan palveluksessa olla tarpeellinen määrä tarkastuseläinlääkäreitä sekä tarvittaessa myös tarkastusapulaisia. Maa- ja metsätalousministeriö, lihan tarkastamossa tarkastusta suorittavaa eläinlääkintähuoltolain tarkoittamaa kaupungin- tai kunnaneläinlääkäriä lukuunottamatta, määrää tarkastuseläinlääkärin tehtävänsä. Maa- ja metsätalousministeriö voi, jos syytä siihen on, peruuttaa tässä momentissa tarkoitetulle tarkastuseläinlääkärille antamansa määräyksen.

Tarkastuseläinlääkäreiden ja tarkastusapulaisten on osallistuttava maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston määräyksestä alansa täydennyskursseihin, joista aiheutuneet kustannukset suoritetaan valtion varoista siten kuin valtion virkamiesten matkakustannusten korvaamisesta on sovittu.

8 §

Lihantarkastusta varten on 5 §:ssä tarkoitettujen laitosten annettava tarkastuseläinlääkärille tarpeellinen aputyövoima ja muu tarvittava apu sekä tarkastuseläinlääkärille ja tarkastusapulaiselle tarkastuksessa tarpeelliset välineet ja tarvikkeet sekä tarvittavat toimi- ja sosiaalityt.

15 §

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tarkastuseläinlääkäreiden suorittamista ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tarkastusapulaisten avustamista tarkastuksista peritään valtiolle asetuksella tarkemmin määrättävät maksut, jotka asianomainen teurastamo on velvollinen maksamaan. Maksujen suuruus määrätään siten, että vuosittain kertyvien maksujen yhteismäärä vastaa niitä kustannuksia, joita valtiolle vastaavana aikana on lihan tarkastuksen järjestämisestä aiheutunut. Maksut voidaan porrastaa tarkastettavan lihan määrän mukaan siten, että ne suurten tarkastusmäärien osalta ovat suhteellisesti pienemmät kuin pienten määrien osalta. Valtiolla aiheutuvia kustannuksia laskettaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä valtion maksuperustelain (980/73) 2 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1983.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Jarmo Wahlström

Laki

lihantarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 25 päivänä maaliskuuta 1960 annetun lihan-tarkastuslain (160/60) 4 §, 8 §:n 2 momentti ja 15 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 § 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (522/77) ja 15 §:n 1 momentti 19 päivänä tammikuuta 1976 annetussa laissa (8/76), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

4 §

Sellaisessa hyväksytyssä teurastamossa, jota kunta ei omista, suoritettavaa lihantarkastusta varten on päätoimisia ja sivutoimisia tarkastuseläinlääkäreitä, jotka voivat olla valtion peruspalkkaisia viranhaltijoita, ylimääräisiä toimenhaltijoita tai tilapäisiä toimihenkilöitä. Peruspalkkaisen tarkastuseläinlääkärin nimittää sekä ylimääräisen ja tilapäisen tarkastuseläinlääkärin ottaa maa- ja metsätalousministeriö. Ministeriö määrää myös, missä teurastamoissa tarkastuseläinlääkärin tulee suorittaa lihantarkastusta.

Ehdotus

4 §

Sellaisessa hyväksytyssä teurastamossa, jota kunta ei omista, suoritettavaa lihantarkastusta varten on päätoimisia ja sivutoimisia tarkastuseläinlääkäreitä, jotka voivat olla valtion peruspalkkaisia tai sopimuspalkkaisia viranhaltijoita, ylimääräisiä toimenhaltijoita tai tilapäisiä toimihenkilöitä. Peruspalkkaisen ja sopimuspalkkaisen tarkastuseläinlääkärin nimittää sekä ylimääräisen ja tilapäisen tarkastuseläinlääkärin ottaa maa- ja metsätalousministeriö. Ministeriö määrää myös, missä teurastamoissa tarkastuseläinlääkärin tulee suorittaa lihantarkastusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa teurastamossa suoritettavaa lihantarkastusta varten voi valtion tulo- ja menoarvion rajoissa olla myös valtion päätoimisia ja sivutoimisia tarkastusapulaisia, jotka voivat olla ylimääräisiä toimenhaltijoita, tilapäisiä toimihenkilöitä tai työsuhteista henkilökuntaa. Tarkastusapulaiset ottaa maa- ja metsätalousministeriö, joka määrää myös, missä teurastamoissa tarkastusapulaisen tulee avustaa lihantarkastustehtävien suorittamisessa.

Kunnallisessa hyväksytyssä teurastamossa tai lihantarkastamossa suoritettavaa lihantarkastusta varten tulee kunnan palveluksessa olla tarpeellinen määrä tarkastuseläinlääkäreitä, jotka maa- ja metsätalousministeriö, lihantarkastamossa tarkastusta suorittavaa eläinlääkintähuoltolain tarkoittamaa kaupungin- tai kunnaneläinlääkärinä lukuunottamatta, määrää tehtävänsä. Maa- ja metsätalousministeriö voi, jos syytä siihen on, peruuttaa tässä momentissa tarkoitettulle tarkastuseläinlääkärille antamansa määräyksen.

Kunnallisessa hyväksytyssä teurastamossa tai lihantarkastamossa suoritettavaa lihantarkastusta varten tulee kunnan palveluksessa olla tarpeellinen määrä tarkastuseläinlääkäreitä sekä tarvittaessa myös tarkastusapulaisia. Maa- ja metsätalousministeriö, lihantarkastamossa tarkastusta suorittavaa eläinlääkintähuoltolain tarkoittamaa kaupungin- tai kunnaneläinlääkärinä lukuunottamatta, määrää tarkastuseläinlääkärin tehtävänsä. Maa- ja metsätalousministeriö voi, jos syytä siihen on, peruuttaa tässä momentissa tarkoitettulle tarkastuseläinlääkärille antamansa määräyksen.

Voimassa oleva laki

Tarkastuseläinlääkäreiden on osallistuttava maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston määräyksestä alansa täydennyskursseihin, joista aiheutuneet kustannukset suoritetaan valtion varoista siten kuin valtion virkamiesten matkakustannusten korvaamisesta on sovittu.

8 §

Lihantarkastusta varten on 5 §:ssä tarkoitettujen laitosten annettava tarkastuseläinlääkärille tarpeellinen aputyövoima ja muu tarvittava apu sekä tarkastuksessa tarpeelliset välineet ja tarvikkeet.

15 §

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tarkastuseläinlääkäreiden suorittamista tarkastuksista peritään valtiolle asetuksella tarkemmin määrättävät maksut, jotka asianomainen teurastamo on velvollinen maksamaan. Maksujen suuruus määrätään siten, että vuosittain kertyvien maksujen yhteismäärä vastaa niitä kustannuksia, joita valtiolle vastaavana aikana on lihantarkastuksen järjestämisestä aiheutunut. Maksut voidaan porrastaa tarkastettavan lihan määrän mukaan siten, että ne suurten tarkastusmäärien osalta ovat suhteellisesti pienemmät kuin pienten määrien osalta. Valtiolla aiheutuvia kustannuksia laskettaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä valtion maksuperustelain (980/73) 2 §:ssä on säädetty.

Ehdotus

Tarkastuseläinlääkäreiden ja tarkastusapulaisten on osallistuttava maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston määräyksestä alansa täydennyskursseihin, joista aiheutuneet kustannukset suoritetaan valtion varoista siten kuin valtion virkamiesten matkakustannusten korvaamisesta on sovittu.

8 §

Lihantarkastusta varten on 5 §:ssä tarkoitettujen laitosten annettava tarkastuseläinlääkärille tarpeellinen aputyövoima ja muu tarvittava apu sekä tarkastuseläinlääkärille ja tarkastusapulaiselle tarkastuksessa tarpeelliset välineet ja tarvikkeet sekä tarvittavat toimi- ja sosiaali-tilat.

15 §

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tarkastuseläinlääkäreiden suorittamista ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tarkastusapulaisten avustamista tarkastuksista peritään valtiolle asetuksella tarkemmin määrättävät maksut, jotka asianomainen teurastamo on velvollinen maksamaan. Maksujen suuruus määrätään siten, että vuosittain kertyvien maksujen yhteismäärä vastaa niitä kustannuksia, joita valtiolle vastaavana aikana on lihantarkastuksen järjestämisestä aiheutunut. Maksut voidaan porrastaa tarkastettavan lihan määrän mukaan siten, että ne suurten tarkastusmäärien osalta ovat suhteellisesti pienemmät kuin pienten määrien osalta. Valtiolla aiheutuvia kustannuksia laskettaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä valtion maksuperustelain (980/73) 2 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1983.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

